

Smågrise skal være født økologisk for at kunne sælges som økologiske.
Foto: Mads Armgaard.

Konklusion

- Der er øget interesse for omlægning til økologisk griseproduktion. Måske er økologi en mulighed på din bedrift. Som det første sikres miljø- og / eller landzonetilladelse, afsætning og et budget baseret på en moderat notering. Der er selvfølgelig en række økologiske regler, som kontrolleres, men efter at have opnået erfaring så opleves reglerne som en naturlig del af hverdagen.

Sådan omlægger du til økologi

Klarhed: Økologi er et reelt alternativ - få klarhed over hvad det kræver at omlægge din bedrift.

Af Tove Serup, tos@seges.dk

Interessen for at omlægge til eller etablere en økologisk griseproduktion er stigende. Typisk har landmanden overvejet det i lang tid, inden han eller hun retter henvendelse og får udarbejdet en konkret analyse og en praktisk plan. Det giver god mening, for der er mange ting, der skal med i overvejelserne.

Det skal med i overvejelserne

Selv om der er en positiv af-

sætningssituation i øjeblikket, er det vigtigt at sikre sig, at afsætningen er på plads, når produktionen er klar. Lav en aftale med dit afsætningselskab medmindre du selv står for afsætningen. Sørg også for at:

- ▶ Undersøge mulighederne for miljøgodkendelse og landzonetilladelse, hvis der er tale om sohold
- ▶ Lægge budget ud fra et moderat afregningsniveau
- ▶ Gør meget ud af at finde samhandelspartnere, hvis du ønsker at sælge eller købe grise

Vær indstillet på en del kontrolbesøg. Se dem som alliancepartnere, der gør det muligt for dig at sælge dine produkter som økologiske.

De vigtigste regler vedrørende øko-grise

Reglerne har forskellig forankring. Ud over de regler, som gælder for alle griseproducenter, er der tale om EU-økologiregler, Dyrenes Beskyttelse samt brancheanbefalinger. I det følgende nævnes reglerne uden henvisning til tilhørsforholdet.

- ▶ Alle grise omlægges samtidig (fra en given omlægningsdato)
- ▶ Grise skal være født efter omlægningsdatoen for at kunne sælges økologisk
- ▶ Alle økologiregler skal overholdes fra omlægningsdatoen
- ▶ Alle avlsdyr skal have adgang til afgræsning i sommerhalvåret
- ▶ Afsætningselskaberne stiller krav om, at faringerne sker på fri-land hele året
- ▶ Dyr på stald skal have adgang til udendørs løbegård, som må være 50 pct. overdækket
- ▶ Arealkravet til en gris på op til 110 kg levende vægt er 1,3 m² inde og 1,0 m² udendørs løbegård
- ▶ Min. 50 pct. af inde- og udeareal skal være fast gulv - drænet gulv regnes for fast gulv
- ▶ Lejearealet skal have fast gulv
- ▶ Strøelsesmængden skal være så rigelig, at det tager form af kroppen
- ▶ 50 pct. af den anvendte halm-strøelse skal være økologisk
- ▶ Foderet skal være økologisk (p.t. dispensation til 5 pct. konventionelt protein)
- ▶ Der må ikke anvendes GMO-foder, skrå eller syntetiske aminosyrer
- ▶ Alle dyr skal have grovfoder (frisk

græs, ensilage, rodfrugter m.m.)
 ▶ Diegivningstiden er syv uger

Parallel avl er ikke tilladt! En produktion af både konventionelle og økologiske grise kræver hvert sit CVR nr. og en meget tydelig fysisk adskillelse. Dertil kommer skærpet kontrol af begge enheder.

Veterinære lægemidler

Reglerne for udlevering og opbevaring af medicin er restriktive. Grundreglen er, at dyrlægen stiller diagnosen, påbegynder/instruerer i behandlingen med veterinære lægemidler, og landmanden færdiggør behandlingen. Veterinære lægemidler må kun opbevares på bedriften i behandlingsperioden - typisk fem dage. Smertelindrende og bedøvelse til kastration dog syv dage, hvis der er en sundhedsrådgivningsaftale med tilvalgsmodul.

Tilbageholdelsestiden efter behandling af økologiske dyr med medicin er altid to gange den generelt fastsatte tilbageholdelsestid før slagt.

Sera og vacciner må dog opbevares på bedriften, hvis der foreligger en vaccinationsplan. Det er altså et vilkår for produktionen, at der re-

Fakta

- Du kan få tjekket, hvad det kræver at omlægge din bedrift til økologi.
- »Omlægningstjek« er et tilbud fra den lokale rådgivning om et besøg af en økologisk omlægnings-/ planteavlskonsulent og en grisefaglig konsulent. Besøget er gratis.
- Kontakt lokalrådgivningen og forhør dig. Se www.omlaegningstjek.dk

Strøelsesmængden til økologiske grise skal være rigelig og kunne tage form efter grisenes krop.
 Foto: Linda Rosager Duve.

kvireres dyrlæge hver gang, der opstår et nyt behov. En del producerer har fast aftale om besøg hver uge og akutte besøg derudover.

Ofte stillede spørgsmål

Kan jeg begynde lidt i det små for at prøve det af, inden jeg skalerer op? Med slagtegriseproduktion er det langt hen ad vejen muligt at starte i det små, hvis man kan skaffe grise. Det er dog sjældent, at slagtegriseproduktion medfører de største udfordringer. Opstart af sohold er mere kompliceret, men hvis man indkøber økologiske avlsdyr, er det let at skalere op. Man bestemmer selv omfang og intervaller for indkøb. Ved indkøb af konventionelle avlsdyr, må der maks. købes 20 pct. dyr ind i forhold til antal voksne dyr i besætningen i de foregående 12 måneder. Dvs. hvis man begynder med 100 årssøer og har dem i 12 måneder, så må der indkøbes 20 stk. konventionelle. De 20 rækker ikke engang til alm. udskiftning.

Ved udvidelse kan man søge om indkøb af 40 pct, men selv det er utilstrækkeligt, hvis man vil udvide. Det er altså bedst at starte med den besætningsstørrelse, som man reelt ønsker, hvis besætningen er baseret på konventionelle avlsdyr.

Det er muligt at gå ud af økologien. Der kan evt. blive tale om at tilbagebetale arealtilskud, men der er meget langt mellem tilbagelægginger.

STØTTET AF
 Promilleafgiftsfonden for landbrug